

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplău, Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploest

La
Abonament lunar
pentru
Septembrie st. vechiu
invitat
Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Condamnarea lui Dreyfus.

Sâmbătă după amiază, la 4 ore și 15 minute a pronunțat tribunalul militar din Rennes, *Jouaust*, sentința asupra lui Dreyfus.

Ea este următoarea:

»In numele poporului francez!

Capitanul *Alfred Dreyfus*, pe baza celor dovedite în pertractarea ce s'a ținut în *Rennes*, din 7 August până în 9 Septembrie 1899 înaintea tribunalului militar delegat, *s'e declară de vinovat* și cu considerarea la împrejurările atenuate, *se condamnă la 10 ani închisoare*.

Cu aceasta s'ar fi aflat încheierea celebra chestii *Dreyfus*, care de câțiva ani a pus în mișcare și a zguduit opinia publică franceză.

În toamna anului 1894 s'a întâmplat, că oficerul din statul-major francez, *Alfred Dreyfus*, de origine Ovreiu din Alsatia, a fost arestat pentru trdare de patrie. Anume se presupunea, că ar fi dat Germaniei niște documente secrete, privitoare la planurile de mobilizare ale armatei franceze. Pe baza aceasta a și fost condamnat *Dreyfus*, în primăvara anului 1895 și deportat în insula *Dracului*.

Cu această afacerea s'ar fi terminat, dacă n'ar fi fost aduse în legătură cu ea și sentimente de anti- și filosemitism. Ovreismul din Franța și din alte părți era măhnit.

Se compromisese în odioasa afacere *Panama*, în care au fost implicați, ca martori de frunte, *mulți Jidani*, cum a fost baronul *Reinach*, *Arton*, *Cornel Herz*, *Eiffel* etc. și acum earăși un *Jidan* s'e fie osândit pentru unul din cele mai mășave păcate, trdarea de patrie.

Aceasta în ochii *Jidanilor* însemna osândirea ovreimeii, dând drept ori-șicui a o dispreț și a închide Ovreilor calea dela posturi și poziții de încredere unde s'e recere mai pe sus de toate onoare și caracter.

Aceste sunt motivele pentru cari s'a început mișcarea în favorul revizuirii procesului *Dreyfus*. A început-o un ziarist ovreiu *Lazare Bernard*, care în o broșură editată în 1896 s'a silit a arăta că *Dreyfus* e nevinovat și că osândirea lui e o greșeală juridică. De altă parte senatorul *Scheurer-Keeszner* a revenit asupra afacerii în senatul francez, accentuând nevinovăția lui *Dreyfus*. Mișcarea aceasta a luat proporțiuni tot mai mari, *Jidanii* sau cum se numeau, *revisiونيștii* erau neobosiți în urmărirea scopului lor, lucrând, după-cum se crede, și cu bani, puși în circulație de un sindicat format anume, pe care însă Ovreii îl neagă. Franța întreagă s'a împărțit în două mari tabere dușmănoase: *revisiونيști* și *anti-revisiونيști*.

În sfârșit s'a admis părerea celor dintăiu. S'a decis în principiu revizuirea sub cabinetul *Brisson*, în toamna trecută și tot pentru revizuire au fost și cabinetele ce au succedat: *Dupuy* și cel actual *Waldeck-Rousseau*.

Noi credem, că s'a purces bine, admițându-se revisia. Prea erau agitate spiritele în ueltilirele *revisiونيștilor* — ovrei, prea mult se accentua, că tribunalul militar a fost parțial, nedrept și plin de ură față de *Dreyfus*. Știm că *Zola*, *revisiونيștii* și el, în Ianuarie 1898 a acusat în un articol pe cinci generali și pe întreg tribunalul militar, parte cu trdare de patrie, parte cu parțialitate.

Revisia s'a întâmplat, justiției i-s'a făcut de nou cale, ca în cas dacă la

primul proces a fost nedreptățită, s'e-și reieie locul ce i-se cuvine.

Și justiția s'a pronunțat a două-oră. Revisiونيștii din *Rennes* însă a două-oră pe revisioniști tot așa de mult, ca și cea dintăiu. Căci nu e vorba propriamente de *Dreyfus*, ca persoană, căruia i-se va reduce pedeapsa la 5 ani eventual va fi chiar agrațiat, ci e vorba de lupta între *revisiونيști*, influențați de Ovrei și între creștinism, sau clericalism și militarism.

Condamnarea lui *Dreyfus* poate s'e nu însemne de loc liniște. *Revisiونيștii* vor fi persecutați de poporul francez, ca unii cari au cercat s'e rehabiliteze pe un trădător și numai în acel cas se va face liniște, dacă ei se vor pleca în fața sentinței și vor înceta de a unelti contra anti-revisiونيștilor. Dar' pentru aceasta este puțină speranță.

Sibiu, 11 Sept. n.

„Vaterland“ din Viena anunșă, că *MM. LL. Regele și Regina României*, vor fi timp de o zi și jumătate oaspeții *Împăratului Francisc Iosif* la *Schönbrunn*, pe la 20 Septembrie.

Împăratul Wilhelm și pacea.

La discursul de bineventare al primarului din *Karlsruhe* cu care a fost primit *împăratul Wilhelm* la sosirea sa acolo, în 8 l. c., *împăratul* răspunzând și-a exprimat multumirea asupra ținutei trupelor, cari contribuie la susținerea păcei. Apoi a adaus:

»Până-când va afla aplicație generală teoria *pacii universale*, va trece nu numai un secol.

»Deocamdată scutul cel mai sigur al păcei este imperiul german, cu domitoriul lui și cu armata condusă de el, — a încheiat *împăratul* în tonul seu cam lăudăros.

INTERVIEW CU DL MOCSONYI. Un om de ai noștri, care a avut ocazie a convorbi cu domnul *Alexandru Mocsonyi* ne trimite o scrisoare, în care re-turmează vederile, în care re-turmează vederile, în care ni-se prezintă declarațiunii noastre scurte asupra situației noastre politice.

Coadă la topor. Cetim în »*Drapelul din București* sub acest titlu următoarele:

»In ziarul »*L'Indépendance Belge*» a apărut un articol privitor la atitudinea politică a Românilor din *Transilvania*.

Acest articol atacă frunțașii români din partidul național, pentru intransigența lor față de maghiari.

Ziarele naționale afirmă, că autorul acestui articol ar fi un Român.

Dacă lucrurile stau astfel, e destul de trist că se găsește Români cari s'e facă în asemenea chip jocul Ungurilor, inducând opinia publică europeană în eroare și așifind-o împotriva Românilor.

Macedo-Români la Roma. Ministerul cultelor din România a acordat suma de 600 lei pentru a se trimită un delegat macedonean la congresul orientaliștilor, care se va ține la Roma.

Oare între Români din *Transilvania* nu se găsește nime, care s'e aibă și voe și mijloace de a participa la acest interesant congres?

Era nouă în Macedonia. Școala comercială română ce s'a înființat la *Salonic*, se va inaugura la 15 Septembrie cu o deosebită solemnitate. Înscrieriile în școală se vor începe tot atunci și cursurile se vor deschide cel mult la 20 Septembrie. Corpul didactic

al școlii este deja aproape deplin re-erutat. Dl *M. Dimoan*, licențiat a facultății de științe naturale din *București*, a fost numit director al școlii comerciale. Profesori au fost numiți d-nii *Otto*, licențiat al facultății de științe fizice și chimice din capitală. *Pericle Papahagi*, absolvent al facultății de litere al școlii absalut. *N. Diamanti*, diplomat al școlii comerciale din capitală. Toți acești tineri sunt originari din *Macedonia*. Peste câteva zile se vor mai face și alte numiri.

„Pașul nesocotit“.

Din cercurile tinerimei noastre inversitare primim următorii articoli:

I.
»Mi-a ajuns din întâmplare la mână un număr al unei foi orădane, »*Nagy-váradi*«, în care cu o împertință obi-cinuită sub titlul »*Kegyelem a kiesapott román jogászoknak*« (*Grație juriștilor români eliminați*) earăși se ocupă cu noi *Jidovași* vai de ei!... Prea încântată poate de »*ideea apropiere între Maghiari și Români*«, (articolașii »*Trib. Poporului*«. — Redac.) destul, că cu creerii lor smintii consideră de »*grație*« faptul, că directorul *Bozoky* cătorva curioși le-a dat răspunsul, că earăși nu e »*alma mater*«, *pașul declarăm, că ne pare rău pentru pașul nesocotit*.

Informându-mă despre starea lucrului, am aflat că aievea au fost cățiva dintre noi la *Bozoky*, s'e-l întrebe, — dar' numai din »*hece*« și »*curiositate*«. — că n'are de gând s'e ne primească din nou de ascultătorii Academiei din *Oradea-mare*?».

Și »*magnificul*« rector provocându-se la ordinațiunea ministrului *Wlassics*, într'un ton blând și ademenitor le-a dat deslușirea »*întunecoasă*«, că dacă vor declara solemn, că le pare rău pentru pașul făcut, îi reprimeste cu bucurie.

Dar' pună-și poftă în cuiu d-nialui și fie sigur și ministrul *Wlassics*, dimpreună cu argații sei gazetari *Jidani*, că nu ne vom folosi nici-când de o așa »*grație*«. Ci provocați, ba chiar atacați în simțămintele noastre cele mai sfinte, și în numele celorlalți 16 colegi ai mei, cari am fost huiduiți și prigoniiți, trebuie s'e declar, că respingem cu dispreț o procedură atât de imorală!...

Folosesc-se ministrul *Wlassics* și servii lui de astfel de apucături pécatoase față cu tinerimea maghiară, dar' nu față de noi, cari întotdeauna am fost și sîntem conștii de datorința noastră, ca tineri români!...

Iee la cunoștință dl *Wlassics*, că cu scârba în inimile noastre am părăsit *Palestina-mică*, această spelună a fărâ-delegilor și cuib al scandalurilor și in-semne-și bine heghemonii nostri, că ei ne-au arătat calea, pe carea s'e urmăm înainte, ear' noi am înțeles injurăturile și strigătele lor!

Deci noi nu ne dorim îndertru de loc, ci pe lângă toate nécazurile, peste câte am trecut, vom lupta și mai încolo tot cu aceeași însuflețire, nu slăbiți, ci întăriți și oțeliți în idei și principii!

Las, s'e fim huiduiți și prigoniiți și de aici înainte, neostenit și ne-ncetat! Închidă dinaintea noastră ușa științelor și deschidă-ne poarta temnițelor, ba chiar ne expatrieze, totuși nici în gura morții nu vom cere »*grație*«, căci nevinovați am fost și sîntem, și cu glas cât de nădușit, dar' vom striga:

»La luptă cu toții ai Romei copii!«
S'apoi nu-i voce mai puternică, ca graiul suferințelor!

Ferească-se însă dl *Wlassics* de jonicile însinuarii, cari de mișei și lași do-rese a ne prezenta, căci prea bine știe doar' că: »*Conscia mens recti tamae mendacio ridet!*«

Spună-le argaților *Jidani*, că de aceste s'e se țină!...

Unul din cei septsprezece.

Te cuprinde o groază — o scârba față de cursele unor șovinisti atât de tare pronunțate!

Omul cel mai nepăsător ese din îngrăditura nepăsării sale și devine răp-it de cursul reacțiunii naturale... dar' niște tineri?

Nu este altceva — decât noua lo-vitură, ce se îndreaptă asupra acelor tineri orădani, cari inspirați de ideal național — au cutezat s'e infiereze în cel mai însuflețitor mod șovinismul unguresc.

Acești tineri au suferit batjocuri, huiduieli — au fost isgoniți din sinul

Academiei, care numai cultivarea spiritului științific ar trebui s'e nutrească, — între murii căreia ar trebui s'e respecteze tot, ce se numește *drept*, dar' nu îmbărbătări odraslelor iudeo-ungurești, contra unor tineri, cari simțesc deopotrivă cu ai lor, cari și-au impus de datorință s'e-și deie și ei concursul lor la lupta pentru drepturile unui popor întreg...

Și de ne-au tratat în modul cel mai surugesc am suferit, căci »*fiii patriei*« nu merită băgare în seamă.

Am suferit și eliminarea ce nu ar fi trebuit s'e o suferim, căci sîntem fii a unui popor, din a cărui sudori asemenea se îngrășă rectori-profesori.

Am suferit, ne-am datat la suferințe.

Acum însă, un ministru provocat fiind de presidentul congresului studentesc dela *Turin*, *Giglio Tos*, ajuns în lași și apreciind ce înseamnă opinia Europei — voește se învedereze toată chestia.

S'e vedem!
Dl *Giglio Tos*, după-cum știm a trimis o recerere la ministrul actual de instrucțiune *Wlassics*.

Recererea a făcut-o într'un bunică condus de iubirea, ce o are pentru *buna pace* și pentru bunăstarea unui popor asuprit, a făcut-o din îndemnul seu propriu.

Astfel vine acum *Wlassics* și dă ordinație subaltermului seu, că de cumva s'a întoarce vre-unul dintre cei 17 studenți elimaiași și ar vor din nou s'e între în sinul Academiei din *Oradea-mare*, numai condiționat s'e fie primiți.

Condițiunea: S'e regretăm pașul nesocotit ce am îndrăznit a-l face.

Aceasta ar însemna s'e ne jucăm de-a copiii și ar arătam, că copiii nu sînt așa precum ei voese s'e fie.

Mai mult, domniile lor dela putere știind bine, că copiii sînt cu mult mai constanți, și nu vor face pe placul șovinismului unguresc, totuși ar profita ceva: ar dovedii lumii, că am fost primiți, și cănd va ajunge la foruri mai înalte or forurile ungurești ar fi ear' ei de cătră pădure.

Nu-i vorba, din punctul lor de vedere așa s'ar păr: ne primese, dar' s'e abzieem de a fi *Români*, căci ce s'e însemne oare »*pașul nesocotit*«, decât asta? Când nu ne-am aplecat dorințelor lor perfide și ne-am pronunțat, că sîntem însufleții de principiile și aspirațiile poporului român, ai cărui fii incontestabil sîntem, a fost oare trdare de patrie? Când prigonirile lor năvăleau asupra noastră nu pentru salvarea patriei, ci pentru seopurile lor de a ponegrii și stînge ori-șic ce sentiment de naționalitate, noi n'am rămas răci, ci am cutezat s'e arătam cine sînt cei, cari patria o duc la nimicire.

Trdare de patrie, ori nerespectarea legilor a fost aceasta?

Nu! Noi am făcut-o pentru-că sîntem fiii unui popor alcătuitor de stat și ca atari și noi pretindem respectarea legilor, cari azi prin agresiul lor șovinism pentru noi nu mai sînt legi pozitive, ci negative.

Nouă nu ni-se le-au dau drepturi, ci ni-se iau ce le-am avut. Dacă soartea așa de tare le suride, de în vârtejurile corupțiunilor elementelor dominante se mai mențin la puterea cărmii, nu drează că pentru salvarea patriei au drept s'e facă imposibilă o generație tineră.

Așadar' stănd toate acestea, »*paș nesocotit*« e acela, că noi ne ridicăm glasul nostru românesc totdeauna, cănd șovinismul lor se scaldă în fărâdelegi?

Nu e »*paș nesocotit*«. Ca cetățeni ai statului avem dreptul, ear' ca Români asuprași sîntem îndreptățiți prin însași legea firească. Așa s'e cresc în *Ungaria* cetățenii?

Nu! atunci sîntem primiți în sinul unei Academii științifice dacă ne lăpădam tot ce se numește caracter constant?

S'e regretăm pașul nostru? Aceasta ar însemna: fii nevrednici de a v'e numi cetățeni onorabili.

Scurt: Nu regretăm — ci înspirați de aceleași principii și aspirații protestăm contra unei atare condiții și pretindem sus și tare primirea noastră fără condițiuni.

Dacă nu vom fi primiți, atunci cu un argument mai mult.

Ei nu vor pute zice că am fost primiți, și lumea mare își va pute face conștia.

Cei competenți.

In chestiunea idealismului.

Răspuns la articolul »*Altă idee*«. —
(Urmare și fină)

Autorul »*Vox*« recomandă »*spiritul bisericești*« numai cu o adaugere: »*ca șefii bisericești d.e. s'e nu confundă interesul bisericești cu cel privat al lor*«. Îl numește concis și totuși îi face o adaugere. Ce neconsecvență! Când șefii bisericești confundă interesul bisericești cu al lor, în acel moment abandonează spiritul bisericești și adoptează cel al statului, deci nu mai poate fi vorba, că ar lucra în spiritul bisericești.

Autorul »*Vox*« nu respectează autoritățile, recomandă însă totuși un spirit cu totul tot contrar cu spiritul seu. E posibil numai astfel facea, că nu a înțeles nici »*Spiritul bisericești*«, nici »*Idealismul*« și numai autoritatea, venerația generală și nimbul autorului articolului »*Generalul bisericești*« l-a făcut să-l admire. Sînt sigur însă, că va fi neplăcut atins domnul *Mocsonyi*, când va constata, că e roadă a dat »*Spiritul bisericești*« în articolul »*Altă idee*«, pentru-că acel idealism nu au nimeni comun cu idealismul pretinsdin »*Altă idee*« și prin valoarea sa generală, ce zace în el însuși, nu are trebuință de a fi subscris de nimeni și nu are lipsă de a fi recomandat prin alții, s'e recomandă de sine.

Cum? Broșura dlui *Vajda*: »*are tendenta destul de pronunțate idealiste*«? Acea broșură, care batjocorește una dintre cele mai cardinale instituțiuni ale bisericești creștinești, postul, *Abstinenta* și baza virtuții, a cărei batjocorire e batjocorirea bisericești creștine însesii, acea broșură care zice, că retardează poporul nostru în civilizație uitând, că simplitatea poporului nostru e factorul cel mai însemnat al trăiniciei lui. Nu ne dovedeste oare aceasta destul de evident statistica militară, care arată, că cel mai mare procent în contingentul armatei îl dau Români, ear' cel mai mic Nemții. S'e nu dorim civilizația poporului pe contul moralei! »*Postul e virtute și petrecerea păcat*« dar' nu în sens ironic, ci în acel sens, că petrecerea în post e păcat, pentru-că e vătămarea unei legi a bisericești noastre, altmărei legi trebuie s'e ne fie mai scumpe, decât ale statului. Astăzi vătămăm una, măne alta, unde ajungem?

Vieța noastră națională are un centru al ei în biserică, susținerea preceptelor ei e deci viața noastră națională însesii, lăpădarea de aceste precepte e demoralizarea bisericești, ear' în consecuență, desființarea, desorganizarea noastră națională. Cum? Dl *Dr. Al. Mocsonyi* constată »*devalorizarea generală a principiilor morale*«... »*slăbirea atât de rapidă a sentimentelor religioase*« chiar și ale masselor poporului prin favorizarea legilor țerei (liberalismul), cănd »*spiritul bisericești și liberalismul moralității*«, și »*misiunea culturală a bisericești este moralizarea popoarelor*«, ear' broșura dlui *Vajda* propagă demoralizarea, e contrarul cel mai evident a fiecărei ziceri din »*Spiritul bisericești*«. Sau dl *Mocsonyi* sau dl *Vajda* nu are tendențe idealiste, căci spiritul ambilor stau unul față de altul, ca două contraste. »*Vox*« totuși subscire atât spiritul bisericești, cât și broșura dlui *Vajda*.

»*Vox*« identifică idealismul cu liberalismul. Biserica gr-or. e mai superioară celei gr-cat., pentru-că e mai liberală! — zice »*Vox*«. Dacă liberalismul bisericești caracterizează superioritatea ei, cea protestantă e și mai superioară, fiind și mai liberală. De altcum se și însuflețește pentru aceasta, căci până-când pentru cea catolică și pe ortodoxă nu are nici un cuvânt bun, și reformatori ni-i prezintă ca pe niște figuri ideale. Liberalismul în biserica gr-or. face frumos progres, căci avem deja chiar și un prelat, crescut sub influența liberalismului condămnat de dl *Mo-*

sonyi; dar' nu liberalismul, pretinsul ei liberalism o caracterizează, ci aceea ce zice dl Mocsonyi în răspunsul sus citat.

»Vox« nu vede decadența idealismului, pentru-că nu e pătuns de el, e individualist. Dl Dr. Al. Mocsonyi îl constată, ear' discută celebru asupra falimentului idealismului a lui Brunetiere a produs echou în întreaga lume; sub impresia acestuia a scris Cic. Protopopescu broșura: »Idealismul contemporan«.

Același lucru îl constată și Fouillée în lucrarea sa: »Les études classiques et la démocratie«.

»Idealismul« nu a avut intenția de a redeștepta idealismul, care e decadent și la noi Românii, această putere fermecătoare nu am putut-o presupune despre ael articol, pentru-că au scris și vorbit deja alții, cu trecut și autoritate — și după-cum demonstră însuși exemplul autorului »Vox« — fără rezultat; am făcut mai mult pentru a auzi glasul tineretului, în care încă am constatat decadența idealismului.

Tr. Vuia.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Lisa, 28 August v. — În comuna Lisa, comitatul Făgăraș, Mercuri, în 25 st. v. dela 4 și până la orele 7 seara au ars șapte șuri cu toată strînsura ce a fost în ele, de bieții economi n'au rămas cu nimic. Din ce s'a iscat focul până acum nu se știe. Ce bine ar fi ca să avem și noi pe aici pompieri, cum sînt prin comunele săsești! Cine poartă vina că nu sînt și pe aici pompieri nu știu, atîta știu, că lege de pompieri există.

Tirgul Făgărașului slab cercetat.

Zăpada de pe munți s'a dus, acum avem zile frumoase cu căldură. (§).

Revistă esternă.

Procesul Dreyfus.

Sentața în procesul Dreyfus, despre care se credea că se va publica numai azi, s'a publicat deja Sâmbătă spre seară. Sentața o dăm în alt loc. Ea a fost cunoscută la Sibiu numai seara tîrziu.

Ședința de Sâmbătă după amezzi s'a început la 4 ore. După replicile scurte ale lui Carrière și Demange și după o scurtă vorbire a lui Dreyfus, tribunalul se retrage și după o consultare de o oră, enunță sentența, care a fost adusă cu 5 voturi contra la 2. Acusatul are drept să apeleze în decurs de 48 de ore.

Depeșele anunță, că pedeapsa lui Dreyfus se va reduce la 5 ani, socotindu-i-se cei cinci ani petrecuți în insula Dracului. O altă versiune zice, că anii de deportație se vor calcula dublu și atunci în 13 Octombrie va fi eliberat. Degradarea n'o se urmeze, căci Dreyfus de aci înainte e demisionat din armată și trebuie să se considere de civil.

Se șvonește, că el va fi dus în fortăreața Corte, din Corsica.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Scrisori din Bihor.

II.

Oradea-mare, 2/IX.

Nu te-am văzut de patru zile și-mi pare că nu te-am văzut de patru luni întregi.

Tot ce viețuește are lipsă de soare. Soarele are să redeștepte cu razele-i calde puterile se amenință să adoarmă pe vecie sub sombrul unui cer înornat.

Și ce-s razele soarelui pentru plante, aceea-s pentru mine razele ochilor matala...

Patru zile am trăit sub un cer somorît. Fi-vouu mâne mai norocos? Va răsări din nou și soarele meu?

Mâne-i Duminecă... Am să mă duc la biserică... sînt creștin bun și știu că ești creștină bună.

— 3/IX.

Și te-ai dus! De ce te-ai dus? La început, când am auzit-o, nici nu voiam s'o cred, dar' apoi în curînd m'am convins, că aievea te-ai dus.

De ce te-ai dus? A fost dară un salut de adio, salutul ce 'mi-l-au trimis ochi-ți dragi... de aceea priviau așa de gânditor... știai că ai să te duci.

Și te-ai dus! Și-o să-mi răsei ca o iocană

A pururi verginei Marîi, Pe fruntea ta purtînd coroană...

— Unde te duci? Când o să vii?

Procesul atentatului din Belgrad.

Procesul atentatului contra ex-regelui Milan s'a început Vineri, în 8 l. c. Acușatii sînt în număr de 24. Cu cei acușati de lesă-majestate, între cari este și fostul ministru Vesnici, se va ține pertractare separată.

La pertractarea de Vineri s'a cetit actul de acuză, care e foarte lung. În el se constată, că în decursul investigațiunii Knezevici a recunoscut, că atentatul a voit să-l comită pentru bani și promisiuni. A mărturisit apoi, că scopul era să ucidă pe Milan și astfel să se provoace o răscoală și regele Alexandru să fie lipsit de tron, pe care să-l ocupe Karagheorghevici. A numit și pe autorii intelectuali, cari sînt Nicolici, gen. pens., Kovacicvici, oficial, Dimici, fabricant și o a patra persoană, probabil un agent de al lui Karagheorghevici.

La interogator Knezevici își retrage cele mărturisite în decursul investigațiunii și se încurcă în contradicții. Declară, că la atentat nu-i părtaș nimeni afară de el.

Nicolici ascultat fiind mărturisește, că nu a avut nici o legătură cu atentatul.

Interogatorul cu acușatii continuă.

Chestiuni școlare.

Adunarea generală a »Reuniunii învățătorilor gr-or. din dieceasa Caransebeșului, ținută în Orșova la 3 și 4 Septembrie.

(Urmare și fine).

Banchetul.

Banchetul s'a ținut în cea mai mare ordine. Toaste au fost multe. Șirul lor 'la deschis dl prot. Mihaiu Popovici vorbind pentru Impăratul-Rege Francisc Iosif I. Între mulțimea vorbitorilor mai însemn pe d-nii Lința, care a toastat pentru ilustritatea sa dl episcop Popea; dl Marcu pentru dl protopop din Orșova; dl Unipan pentru președintele și vicepreședintele Reuniunii învățătoresți din dieceasa Caransebeșului; dl Petru Călcunariu din Orșova, vorbește cu însuflețire pentru adevărații Români, la a căror auzite dl Mangra bătea la fețe; dl Ioan Popovici, vorbește pentru corul din Lugoj și dl Ionescu pentru Reuniunea soră din Arad; dl Dr. Dobrin pentru învățătorii și cultura națională; dl Moldovan mulțumește în numele Reuniunii arădane și închină pentru profesorii dela instituttele pedagogice ș. a.

Concertul.

Deseară la 8¹/₂, se începe concertul vestitului cor bănățean din Lugoj, sub dirigerea prof. Ioan Vidu. Vorba multă e sărăcie, amintesc numai că punctele anunțate au fost executate cu cea mai mare precisiune, așa că unele au trebuit să fie repetate. Concertului a urmat dansul, care s'a lungit până-n zori, dovadă de petrecere bună. Între dansatoare era o mândră cunună de dame, multe costumele în port național.

— 7/IX.

Săptămăna întreagă n'am făcut alta decăt am tot cetit. 'L-am cetit din nou pe »Eminescu«, împrumutat din biblioteca »Casinei române«, că eu ca băiat sărac nu 'mi-l pot procura — și am răsfoit toate ziarele române, ce apar dincoace de Carpați și cari toate le poți ceti în localitățile »Casinei române« din loc.

Doamne, și multe am mai cetit! Și bune și rele, și frumoase și urite, și îmbucurătoare și întristătoare! Mai ales însă întristătoare.

Rapoartele ce le primesc ziarele noastre din diferite părți ale țerei locuite de Români, toate sînt pline de plîngeri din cauza indiferentismului, de care e stăpînită azi societatea noastră românească. Indiferentism și indolență, eată cvintesența acelor rapoarte.

Și la noi în Bihor?

O! la noi în Bihor toate sînt altmintrelea. Oamenii, clima, împrejurările! Noi ne mișcăm, noi progresăm, noi dăm dovezi de activitate rodnică.

Cu deosebire în Oradea-mare! În alte orașe, unde locuiesc și Români —? Liniște și stagnare!

Și la noi în Oradea-mare?

O! la noi în Oradea-mare toate sînt altmintrelea! Oamenii, clima, împrejurările!

În alte orașe? Alte orașe au la dispoziția lor toate mijloacele recerute, — și nu produc nimic!

Noi n'avem la îndemână nici un mijloc — și producem multe, multe, atît de multe, încăt lumea stă uimită, cum putem produce cu puteri neînsemnate lucruri atît de însemnate!

Noi n'avem mijloacele recerute, dar' avem dor de muncit, dor de progres,

Sedința II.

La 4 Sept. dimineața încă înainte de 9 ore s'a întrunit a doua ședință de natură pur științifică. Au fost discuții interesante.

1. S'a cetit o recensiuie asupra Abedarului lui Iosif Moldovan, de dl George Joandrea, inv. în Lugoj. Au discutat apoi părerile dlui Joandrea d-nii Miclea, Liuba, Dr. Barbu, Dr. Dobrin și Dr. Ionescu. Resultatul discuțiilor a fost, că Abedarul lui Moldovan a fost admis în școlalele din dieceasa Caransebeșului și recomandat Veneratului consistor spre aprobare, dacă greselile arătate de critica științifică vor fi îndreptate la eventuala a doua ediție.

2. Punctul cel mai interesant al ședinței 'la format raportul dlui Jianu din Oravița asupra chestiunii grafiei și ortografiei române. Au vorbit în acest punct domnii Miclea, Liuba, Ancaș etc. Durere însă, că critica făcută a fost lipsită de cunoștința de cauză, căoi prea se vedeau semnele nepricoperii și superficialității criticilor. Vorba e, că se știi scrie, trebuie mai nainte să știi vorbi precis și concis.

Discuția încurcată s'a sfîrșit prin o mulțumită adusă dlui Ilie Trăilă, urzitorul chestiunii sulate. S'a hotărît apoi să se roage consistorul să adopteze în școlalele din dieceasa Caransebeșului numai un fel de scriere.

3. Al treilea punct 'la format disertația dlui Albu despre: »Școala și casa părintească, sau creșterea școlară ajutată de casa părintească«.

Disertația a fost lucrată cu pricepere și a avut succes cît se poate de bun. După aceasta s'a închis ședința de dinainte de amezzi.

Sedința III.

În această ședință s'au discutat numai afacerile administrative. S'a hotărît să se facă o foaie oficioasă Reuniunii, în care să se publice rapoartele înainte de adunarea generală, ca astfel se poată fi discutate mai cu interes. S'a fixat budgetul pe anul 1899/1900. S'a hotărît locul pentru proxima adunare generală dela 1900, care la invitarea Orăvițenilor se va ține la Oravița. S'a ales comitetul central și comisiunile de a verifica procesele verbale. Apoi s'au luat dispozițiile pentru excursiunea ce s'a făcut la Turnu-Severin, în România, care a succes cît se poate de bine.

Excursiunea dela Turnu-Severin.

Dorul de a vedea România și interesul de a privi starea instrucțiunii pedagogice, a condus pe excursioniști peste granița țerei, în România.

Numărul participanților, cari au făcut călătoria pe vapor Marți dimineața la 5 Sept. se apropia de 200. Oficios la Severin n'au fost primiți excursioniștii de nimeni.

Primul popas 'lau făcut în grădina publică, de aici au mers apoi la liceul Traian, unde directorul, dl Costescu, 'i-a condus, la insistența dlui profesor Herescu în liceu și le-au explicat toate, ce aflau de demn de-a fi arătate. În sala de experiențe s'au făcut mai multe experiențe din electricitate, magnetism, chimie, cari au succes foarte bine. Publicul drept mulțumită a erupt în aplause. De aici convoiu la mers la podul lui Traian și la săpături, dela săpături prin oraș unde 'i-s'au arătat toate edificiile însemnate. Dejunul s'a luat în hoteluri. După dejun s'au petrecut câteva momente plăcute în grădina pu-

blică în apropierea turnului lui Sever. La 5 ore apoi excursioniștii au plecat către Orșova. Când vaporul a dat semnul de plecare, excursioniștii au erupt în strigăte de să trăiească și cântând »Deșteaptă-te Române«, au început a se depărta de mal între strigătele de »ura« a fraților din România aducînd fiecare cu sine impresiunile cele mai bune.

După 8 ore seara lumea era adunată toată la hotelul »Kaiser«, unde într'un toi de cuvinte de adio învățătorii 'și-au luat rămas bun unii dela alții, ținîndu-se și aici câteva toaste.

Gîndesc că adunarea culturale naționale a fost la culmea chemării sale, căci mult-puținul, ce s'a făcut, din inimă și cu dragoste s'a făcut. De ce cerul, ca și la anul, dacă nu mai falnic, cel puțin ca și acum să strălucească falnicul steag al culturalei noastre naționale. Pi.

Cronica zilei.

Sibiu, 11 Sept. n.

Memento. 14 Septembrie: Tîrg de țeară în Sibiu.

15 Septembrie: Termin de concurs adv. al »Sătmărenei«.

17 Septembrie: »Astra« desp. Bocșa, adun. cercuală în Bocșa-română. — Concert în Bocșa-română. — Sfințirea școlalei în Cuvești, seara concert și teatru. — »Astra« desp. Beiuș, adun. generală în Vașcău. — Sfințirea bis. gr-cat. din Bucium (Vărmez, com. Sălajii) și petrecere.

»MICA PUBLICITATE« Impinși de necesitățile publicului am deschis nouă rubrică de inserțiuni. Atragem atențiunea la inseratul de pe pag. a 4-a.

Parastas. Din prilejul primului aniversar al morții Impărătesei-Regine Elisabeta s'a serbat azi parastas în biserica din Sibiu-Cetate, la care a pontificat înalt Preasfinția Sa arhiepiscopul și metropolit Ioan Meșianu, asistat de Preacuvioșia Sa vicariul Dr. Ilarion Pușcariu și protopresbiterii Ioan Papiu, Mateiu Voilean, Zacharie Boiu și Nicolau Cristea. Ecteniile le-au cetit diaconii Demetriu Cămpean și Ioan Moja. Cîntările liturgice le-au cîntat clericii absoluți Orlea și Ganea. Parastasului a premers liturgie, în decursul căreia diaconul Moja a fost hirotonit întru presbiter. Au asistat la serviciu asesorii consistoriali, profesorii seminariali și alți onorațorii.

Szell și Româncuța. La esposiția economică din Seghedin despărțimentul comitatului Timiș a dus și patru fete (o Ungroaică, o Română, o Sërboaică și o Ungroaică). Ministrul-president Szell a agrăit pe fiecare, apoi întorcîndu-se spre Maria Solomon, fiica judeului comunal din Bazoș, a zis următoarele: Rar am văzut față așa frumoasă.

Nou avocat român. Ni-se serie din Murș-Oșorhei, că Dr. Georgiu Simon din Sălciua de jos, în 7 Septembrie a făcut cu strălucit succes censura de avocat.

Viriliștii comitatului Sibiu. Vice-comitele comitatului Sibiu, dl Gustav Reissenberger sub nrul 19621/99 dă următoarea publicațiune:

În sensul §-lui 25 al art. de lege XXI. din anul 1886 se aduce la cuno-

ștința publică, că comisiunea verificătoare chemată de a rectifica lista membrilor viriliștii (celor mai mari contribuabili) ai comitetului municipal își va ține ședințele în cancelaria protonotariului comitatens în Sibiu, în 21 și 22 Septembrie a. c. În zilele amintite lista menționată va fi espusă intuițiunei publice și tot în acele zile se pot face reclamații verbale sau în scris pentru inducere în listă.

În sensul §-lui 27 din citatul art de lege se provoacă toți aceia, cari voesc a profita de favoarea §-lui 26 al legiei menționate, ca în decursul ședințelor să-și documenteze verbal sau în scris îndreptățirea lor, căci în cazul contrar vor rămâne de astă-dată lipsiți de favorul §-lui 26, de a li-se socoti dublu contribuțiunea.

Conspectele de dare cari servesc de basă la rectificarea listei viriliștilor sînt espuse în biroul protonotariului și din ziua de astăzi până în 20 Septembrie inclusive se pot face reclamații contra acelora. Lista viriliștilor satorită se va afișa în 24 Septembrie a. c. la casa comitatului și se va espune intuițiunei publice în decurs de 15 zile în cancelaria protonotariului comitatens. Recursele contra ei se pot subșterne în termenul acesta la comisiunea revisuitoare permanentă.

Pentru moștenire. Frații Petru și Ilie Peica din Petroșița (Caraș-Severin) neputîndu-se înțelege asupra moștenirii 'și-au căutat dreptul la lege. Judecătoria a anunțat, că fratele mai mic, Ilie, are să esă din casa părintească. Ilie a cerat prin rugămintele să înduplece pe fratele sau mai mara să-l lase a locu și el în casa părintească, apoi neaflînd ascultare a dat pe amenințări. Joi seara Ilie a rugat de nou pe fratele, dar' a fost respins cu vorbe aspre. În mânia sa Ilie a pus mîna pe seure și a crapeat capul fratelui seu. La vederea sîngelui 'lau cuprins accese de furie și a tăiat în bucați trupul fratelui seu. În zori de zi s'a dus apoi și s'a înștiințat la gendarmerie.

În închisoarea de stat din Seghedin, dela anul nou începînd vor fi interați numai osândiții pentru dueluri. Condamnații politici vor avè să-și facă osînda la Văcz. Direcțiunea închisoării din Seghedin a făcut ministrului propunere să conceedă prinsonerilor de stat a petrece în curte toată ziua. (Până acum aveau drept la o oră de preumbare înainte de amezzi și una după amezzi.)

Beutura. Locuitorul Johann Wagner din Brașov plecînd cu trăsura la câmp și fiind turmentat a căzut între cai. Acășat în hamuri a fost fîrît printre picioarele cailor și mutilat de moarte. După chinuri de două ore a murit.

Pentru masa studenților dela școlalele române din Brașov avocatul Dr. Petru Cornean din Oravița a donat 5 fr.

Hymen. George Cismaș și d-soara Ana Tomas din Tohanul-vechiu își vor sërba cununia în 17 Septembrie în biserica din Tohanul-vechiu.

Dl Delavrancea, primarul Bucureștilor, împreună cu poetul Vlăduși, au plecat în excursiune la Constantinopol, unde vor sta câteva zile.

Noi n'avem inteligență de loc, n'avem avocați, n'avem profesori, n'avem universitari rîvnitori, n'avem bancă românească, n'avem episcopie, vicariat, n'avem sumedenii de preoți harnici și totuși avem o »Casină română« vestită.

O! la noi în Bihor și mai ales în Oradea-mare toate sînt altmintrelea! Oamenii, clima, împrejurările!

— 9/IX.

Zilele acestea am auzit o știre întristătoare, care m'a ușurat mult. Ministrul a pus celor 17 universitari eschiși în semestrul trecut, condiția »inacceptabilă« de a declara, că declarația dată illo tempore, o consideră de un paș nesocotit!

Îmi era frică, că ministrul va fi atît de politicoș să pună niște condiții »acceptabile« — și solidaritatea poate s'ar fi sfîrșit, dar' așa el îi silește să rămână solđari...

Nu știu noi facem politică bună, ori ei politică — rea.

— 10/IX.

Ce fac, ce lucrez, ce planuri croiesc? Șed acasă, fumez și mă adănesc în reverfi.

Și mata? Tot așteptam un semn de vieță, un șir scurt, o surprindere, cum îmi promisese odată... dar' par'că m'ai uitat cu totul.

Vin dela biserică. Am stat la locul meu obișnuit, dar' înzădar căutam cu privirea spre colțul din dreapta — scaunul stătea gol. 'Mi-am făcut o cruce și am eșit.

De m'am rugat? Nu...

Îmi pare atît de paradox, de a te duce la biserică spre a te ruga.

Ruga nu te poți decăt acasă, în taina odăiei părăsite, căoi a te ruga înseamnă a gîndi și gîndi numai în singurătate poți... Numai în singurătate

fiți vin acele gîndiri sîne, cari merită numirea de rugă... Cine nu știe gîndi, nu se știe ruga... Numai buzele se mișcă, el rămîne rece...

Ce vezi, de te duci la biserică? Vezi cum unii povestesc, cum alții zîmbesc și-și șoptesc în urechi observări poate picante, sau se înfeleg asupra unui plan, cum să petreacă după amezzi...

O! lunei îi pare atît de paradox se te duci la biserică spre a te ruga. Mata însă du-te numai și roagă-te — și pentru mine.

Fără nume.

Poporul poet.

3. Blăstēm de fată.

Sub poale de codru verde Puținel foc 'mi-se vede, Da, la foc cine-'mi păzește? Batea murgu-'l potcovește. Potcovește-'l, bade, bine, Și-apoi mă du și pe mine! — Ba, eu mândră nu te-oiu duce, Că-'n țeara-'n care mă duc, O! mălaiu nu se coace, Numai peatră, și-ai-a seacă, Da, murgul meu ce-o mîncă? — Nu te bade spăimînta, Păr galbin 'ți-oiu despleți Peste codru 'l-oiu svîrli Și codru 'și-a otăvi Și murguți și-a trâl! — Ba, eu mândră nu te-oiu duce, Că eu am o măică rea P'amîndoi nu ne-a ținea! — Nu te bade spăria, Trei hotară voiu călca,

DI V. A. Urechia a primit, după întocmirea d-sale în țară, un frumos drapel norvegian, din partea președintelui parlamentului din Cristiania, ca s' veni pentru participarea sa la conferința interparlamentară.

Congresul din Roma. Colecta pentru coroana de bronz de Români vor depune la *columna lui Traian*, s'a încheiat. Suma de 1000 lei cât costă, e aproape acoperită.

Damele române, cari vor participa la congres, vor purta la ocaziuni *costumul național românesc*.

La acest congres vor fi reprezentate societatea de cultură *macedo-română* prin tânărul avocat dl. *D. Milescu*, și societatea albaneză din București, prin unul din membrii ei.

Deasemenea dl. *Luigi Cazzavilan*, directorul ziarului *Universul*, va sta la Roma în tot timpul congresului.

Noul calendar în Orient. *»Drapelul»* anunțând că Rusia va introduce la 1 Ianuarie 1901 calendarul gregorian, observă din partea sa: O asemenea reformă calendaristică ar fi bine să se facă și la noi, unde întâmpinăm aceleași dificultăți în relațiile noastre comerciale și politice cu Europa.

Pungășie în Sibiu. În 7 Septembrie la gara din Sibiu s'a furat unei dame portmoneul, în care erau vreo 260 fl. La arătările păgubitei dl. Petru Kloos, șeful poliției secrete, încă în noaptea aceleiași zile și-a aflat omul în cafe-noua *»Bressler»*. Un băiețandru de 13-14 ani, al cărui tată e scriitor la viceconsulatul austro-ungar în România, își petrecea cu șampanie în societatea mătusei sale și a câtorva tovarăși. Era bătător la ochi, că băiatul arunca zecerii ca pleava. La întrebarea că de unde are bani, a răspuns că i-a găsit. La locuința mătusei detectivul a aflat o bancnotă de 100 fl. într-o oală de flori, 28 fl. în buzunarul unei mantale, o piesă de 20 franci într-o perină, cu restul și-a plătit mătusea datorii. Nepotul și mătusea vor da seamă de fapta lor înaintea legii, ear' păgubașă, d-na Kopácsy multumește dlui Kloos, că barem restul banilor și-l-a recăpătat.

Congresul advocaților. Mai mulți tineri din București se vor constitui într-un comitet pentru convocarea unui congres al tuturor advocaților din țară. Congresul va avea loc în luna lui Octombrie.

Știri școlare din Blaj. Cu începutul anului școlar 1899-900, în locul școlii normale de băieți din Blaj s'a deschis *școala de aplicație* (praxă) cu șese despărțăminte, (prof. Teodor Văndor), *școala de meseriași*, având ca profesor pe Petru Ungur, și *școala de repetație împreună cu cursul de agromonie*, având ca prof. pe Nicolae Pop.

— Înscriserile la școlile din Blaj s'au început în 6 Septembrie n. Până Vineri la amezai, la școala de fete erau înscrise 74 eleve, dintre cari 41 interne. La internatul de fete de altcum sunt înscrise deja 70 eleve, numărul complet. — La *gimnaziu* până în 8 a. c. înscrierile arată cifra de 390 studenți ordinari și 2 privatști. Dintre aceștia s'au înscris în cl. I.: 72, în cl. II.: 77, în cl. III.: 46, în cl. IV.: 50, în cl. V.: 52, în cl. VI.: 46, în cl. VII.: 35 (2 privatști), în cl. VIII.: 12. Primele două clase sunt paralele. Înscriserile decurg.

Trei spice voiu aduna,
Și-n până le-oiu sdrumica,
Și în apă le-oiu băga
Și le-oiu da la maică-ta,
Cum le-oiu da, cum o crepa!
— Ba, eu mândră nu te oiu duce,
Că tu te vei mânia
Și cu mine-i face așa!
— Dacă nu, badișu meu,
Să te duci, să te tot duci
Până-i cădea rob la Turci
Cu picioarele-n butuci;
Când vei fi pe la dipău
Poticnească-ți murgul tēu,
Murgul tēu se poticnească,
De pământ să te trântescă,
Mâna stângă
Să-ți-o frângă,
Dreapta să-ți-o rupă-n două
Și picioarele-amendouă,
Cuțitul easă-ți din teacă
Pe la inimă să-ți treacă,
Să meargă sângele vale
Pân voiu eși eu în cele,
Să meargă sângele păreu
Până când l'oiu opri eu;
Apoi, bade, să te-nsori
Să-ți iai, bade, trei muieri,
Cu muierea cea dintâie
Să ai bade-un coconăș,
Să te poarte prin oraș;
Cu muierea de-a doilea
Să ai bade-o coconiță
Să te poarte pe uliță
Să vii și la ușa mea,
Că și eu te-oiu milui
C'o cojiță de mălaiu
Uscată de nouă ai
Și pusă după cuptoriu
Numită la cerșitori;
Nici aceea nu-ți-oiu da
Până nu te-oiu judeca
Fostu-mi-ai draguț ori ba?

Din Rodna.

Fabrică de unt se va întemeia în curând în *Timișoara*. Clădirile sunt deja sub coperiș, lucrându-se acum la hornul de 22 metri înălțime. În scurt timp vor sosi mașinile de lipsă la fabricarea untului.

Cai de vânzare. În Timișoara se vor vinde la licitațiune publică două sute de cai militari. Licitațiunea se va ține în 3-5 Octombrie pe locul de exerciții militare.

Oficieri otrăviți. Corpul ofiteresc al regimentului 37 din Oradea-mare, care în 6 curente sosise la Hălmgau, pentru-ca împreună cu reg. 33 din Arad și 39 din Dobrișin să participe la manevrele finale, văzând în pădure multe de bureți, a dispus pădurii să-i adune și să-i pregătească de prânz. După așa toți oficerii (45) au început a simți cumplite dureri de cap și de stomach, unii dintre ei erau așa cumplit torturați, încât se tăvăleau pe jos. Bureții fuseseră de cei veninoși. Panica era cu atât mai mare, că înșiși medicii regimentului erau așa de rău bolnavi, încât nici despre salvarea lor proprie nu puteau să se îngrijească. Au alergat în oraș călăreți să aducă medicină și mulțimea de tanină și lapte de mandule i-a scăpat de urmările mai tragice, alegându-se unii numai cu durere de cap și lipsă de apetit, ear' alții cu buiguială de două zile. Acum regimentul se află în Iosășe, având să sosească acasă la Oradea-mare Joi, în 14 Septembrie.

Mormântul lui Budha. De curând s'a dat în Nepal peste rămășițele pământești absolut autentice ale ilustrului filosof-fondator al religiei budhiste. Ele se aflau într'un sarcofag dintr-o capelă funerară de pe frontiera Nepalului și pe o inscripție foarte veche de pe el s'a putut citi că în acest sarcofag odihnește corpul prea fericitului Budha Sakya Muni și că capela aceasta a fost ridicată acestui frate vestit de către surorile sale și soțiile fiilor lor. Aceste prețioase relicve vor fi încredințate regelui Siamului, singurul suveran care aparține religiei budhiste.

Concursuri școlare. Sunt de ocupat posturile învățătoarești dela școlile gr-or. din: Glâmboc, Streja-Cârțișoare, Ucea-superioară (ppresbiteratul *Auricului*), termin de concurs 20 zile, și Bucium-Cerbu, Bucium-Isbita, Bucium-Corn, Buninginea, Cârpinii, Ciuruleasa, Roșia pe Sata, Petrângeni cu Valea-Bulzului, Trâmboe, Zlatna cu Vultori (ppresb. *Abrudului*), termin de concurs 30 zile. Salar 300 fl. (la B-Sat și Zlatna 400 fl.) și accesorile.

»TRIBUNA» ÎN ALBA-IULIA. Numeri singuratici din ziarul nostru se pot cumpăra zilnic, cu câte 5 cr., la librăria lui Weisz Bernat, „la loterie” în Alba-Iulia.

Ploi de toamnă. Ieri într'ameazi o ploaie repede s'a lăsat asupra Sibiului, care după scurtă pauză s'a schimbat în ploaie rece de toamnă, curgând toată noaptea și azi toată ziua. Cerul e întunecat de nori și vântul e rece. Întrăm în toamnă.

Știri mărunte. Vineri seara a bătuit în Budapesta și jur un puternic ocean, care a răsturnat turnul bisericii din Steinbruch.

— Congregația de toamnă a Bihorului e convocată pe 20 Septembrie.

— Cadetul Emil Gandernak dela școala reală inferioară din Kis-Márton a fost decorat de M. Sa cu crucea de argint pentru merite, fiindcă cu periclitarea vieții a scos din apă un băiețel ce era să se înec.

Din public. *)

O lămurire!

Pentru a nu lăsa în nedumerire pe cei interesați la bilanțul societății comerciale *»Mercur»* în Dej, subscrierul aduc la cunoștința on. publică, că deficitul arătat rezultă în urma unui incident, care ne-a făcut daună de mai multe mii florini.

Petru Lepa,
conducătorul prăvăliei
»Mercur» în Dej.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de vară aranjată la Sfânta Mărie (15/27 Aug.) de tinerimea studioasă din Rășinari, în favorul bibliotecii populare ce se va înființa, au binevoit a contribui următorii:

Păr. Emilian Cioran 3 fl.; Dr. med. Andrei, păr. Iosif Goga, Ieremie Dancăș, Șerban Ilcuș, Savu Lungu, câte 2 fl.; păr. Șerban Cioran 1 fl. 60 cr.; Maniu Lungu, Bucur Dancăș, câte 1 fl. 50 cr.; Nic. Crețiu 1 fl. 10 cr.; Dr. D. P. Barcianu, doamna I. Cioran, d-na Săvoiu, Ilariu Sassu, notarii Mihail Jurca, George Comșa, George Urs, învățătorii Maniu Lungu, Aleman Galea, Șerban Cioran, Petru Cioran, farmacistii Ludovic Medeus și Miron Ciucian, Șerban Lungu, Savu Ivan, Șerb Lungu, Bucur Sămân, Savu Lungu, Vasile Ilcuș, Petru Muțiu, Petru Mișinger, Andreiu Simțion, câte

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

1 fl.; I. H. 60 cr.; x. X., z. Z., d-șoara Eugenia Bădescu, Maria Bucurel, Soră Rucărean, Soră Cioran, Procopie Marin, Nicolau Vidrișin, Ioan Lungu, Ioan Straciog, Bucur Hoadrea, Comșe Tăpălagă, Nicolau Albu, câte 50 cr.

Rezultă deci un venit brut de 47 fl. 30 cr., din cari subtrăgând spele de 41 fl. 30 cr., avem un venit curat de 6 fl., ce l-am adăugat fondului bibliotecii.

Primească acești generoși contribuitoari, cari văzând cerințele timpului, mult simțita necesitate a cultivării poporului, nostru au binevoit prin prezența lor a ridica festivitatea, prin contribuirea lor a ne aduce mai aproape de scopul nostru.

Rășinari, în 7 August 1899.

În numele comitetului:
E. Grebenetel,
cassar.

Tribuna Literară.

Un tipograf literat.

„Evangelia învătătoare” de Bělgrad an. 1699 și
Mihailu Istvanovici, tipograful din Ungro-Vlachia.

I.

Veacul al 17-lea se distinge prin o frumoasă mișcare literară, atât pe terenul istoric, cât mai ales pe cel bisericesc-teologic. Mulțimea cărților bisericești, din principatele române, în de obicei se socotesc ca un merit, ca un punct al patriotismului înflăcărat al domnilor: Vasile Lupul și Ioan Mateiu Băsărab, pe când în faptă sunt mai mult un produs al împrejurării, că elementul slavon pierise aproape cu totul în principate, că preoțimea de pe la sate nu mai pricepea limba slavonă; ear' de altă parte limba greacă nu s'a fost întărit din ajuns încă să poată ocupa locul celei slavone — astfel trebuia, fără aminare, să se ridice la putere limba română și să se transcrie pe române cărțile bisericești, cel puțin cele mai de lipsă pentru serviciul dumnezeesc. Nu patriotismul a îndemnat pe principii Lupul și Mateiu Băsărab; ci lipsa i-a silit să facă ce au făcut, pe cum — mai mult sau mai puțin — și nisuițele calvinilor din Ardeal cari nisuiște la rândul lor, în Ardeal, au produs de-adreptul un șir întreg de cărți bisericești. Toate cărțile veacului XVII., tipărite în Ardeal, pot fi învinuite cu tendența calvine, cu stricarea legii strămoșești, afară de una, ce nu s'a tipărit în Ardeal, porunca și toată cheltuiala principilor calvini, și nici nu e băgată în seamă de bibliografii nostri, deși cu ea se închide ciclul cărților din veacul al XVII-lea și e cea din urmă carte a tipografiei române din Bělgrad. Această carte e: *»Evangelia învătătoare, care are întru ea căzaniile la toate Duminecile peste an și la praznicile domnești și la sfinții cei numiți. Acum întâiu întru acest chip apezată și tipărită, și mai luminată în limba românească diortosită... Cu blagoslovenia prea sfințitului Kir Atanasie, metropolitul țerei în sfânta metropolie în Bělgrad, în anul dela mântuirea lumii 1699, de Mihailu Istvanovici, tipograful din Ungro-Vlachia.*

În predoslăvia cărții »preafericitul păstor» Atanasie se spune, că această sfântă carte s'a tipărit cu cheltuiala metropolitului Atanasie, împreună cu einșitul protopop George, notăreșul *Dăstăfulu*, odorbirul Bělgradului — au tipărit această dumnezească carte »pentru folosul și luminarea neamului românesc, căci că foarte a fost lipsa sfințelor biserice... din Ardeal de această dumnezească carte».

Se estinde pe 415 foi și e împărțită în două părți; în partea primă sunt căzaniile Duminecilor; ear' în a doua cele ale sărbătorilor.

La fiecare căzanie, din partea primă, e un »cuvânt înaint», care e un fel de introducere a căzaniei, scoasă în cele mai multe cazuri din evangelia Duminecii, care îndată, după el și urmează și numai după aceasta se începe căzania. Căzania une-ori e în formă omiletică, dar' în cele mai multe cazuri e dezvoltarea vre-unei învățături scoasă din evangelia zilei. Evangeliile sunt reproduce din »Sfânta și dumnezească evangeli» tipărită sub domnia lui Ioan Mihailu Racoșia la anul 1642 în tipografia metropoliei din București.

Cât privește limba e mai mult limba veacului al 18-lea decât al 17-lea; adică peste tot e lipsită de particularitățile

limbice, proprii celor mai multe cărți din veacul al 17-lea. Labialele sunt bine păstrate și nu se înseamnă cu formele corupte populare — și abia în două cazuri am aflat pe »f» corupt (cherbin-țala, poche). Sunetul »j» e înlocuit în unele cazuri prin »ge», »gi» (giudecată, giudeț); ear' vocala »i» în cuvântul »zi» e însemnat prin forma veche: »iü» și într'un singur cas prin u (*zuă* — care formă și acum se mai aude pe unele locuri).

La declinare ar fi de însemnat: nominativ pl. în *uri* în loc de »e» (mormânturi); nom. pl. »cari» primind pretutindena articolul »le» (carile întră și es); dat. pl. dela »multe»: se slujească a multe feluri de noroade).

Conjugare. Pres. conj. sing. 3 s'e nu *piiae* (s'e nu piară); »s'e nu se *paē* (pară) Jidivilor». Fiitorul indicativ se formează une-ori din »am» și infinitivul verbului (*are a grăd*).

Ear' din lexicografia cărții amintivoiu următoarele: *voinici* (ostași) *au pētruns* (au străpuns), *mântuință*, *valuzug cu osirdie*, *liubovul*, umegiune a spăsi, *chervásērie*, *obrazire* (tăiere împrejur), *unde (cum) costandă*, *sirgă* (îndată, iute, numai decăt; lipsă).

L. Bus.

INFORMAȚIUNI.

„Economia Națională”, revistă economică, statistică și financiară. Apare în București lunar. Abonamente: Pentru România pe an 20 lei; pe o jumătate de an 12 lei. Pentru țări străine pe an 25 lei; pe o jumătate de an 15 lei. Pentru studenți, institutori și învățători pe an 12 lei. Prețul unui număr 2 lei 50 bani. Anul XXIII, nr. 7 din Iulie 1899 are următorul cuprins: C. I. Băicoianu: Asupra relațiilor noastre politice-comerciale cu Austro-Ungaria. — Stefan Orășanu: Bibliografia chestiunii Orientului. — George D. Creangă: Câteva cuvinte asupra finanelor noastre. — V. S. Moga: Revista agricolă și comercială. — G. D. C.: Știri economice. — Cărți intrate pentru recenzii. — Bibliografi. — Anunțuri.

„Gazeta Săteanului”. Revistă ilustrată enciclopedică. Apare în București la 5 și 20 a fiecărei luni. Abonamentul 20 lei pe an. Anul al XVI-lea, nr. 14 (325) din 20 August v. 1899 are următorul cuprins: În școala mântuirii! de ... — În chestia alcoolului, de S. N. — Despre tuberculoză, de Dr. V. Babeș. — Pavilionul de arhitectură din Paris, de X. — Ciurma, de Vox. — Concursurile de arhitectură din Paris, de C. C. D. — Arborii de pe lângă drumuri, de N. — Cronica agricolă, de D. — Buletin comercial. — Bibliografi. — Necrolog.

Ilustrațiuni: Concursurile de arhitectură medaliate la Paris în 1899: Proiect de cerc militar pentru Paris. Plan de cerc militar pentru Paris. — Tortelul sau Cuscuta. — O planșă în culori: Pavilionul regalului român la expozițiunea din 1900 la Paris.

Dr. Em. Eleiterescu, profesor în București, invită la prenumerațiune pentru opul său *»Predice ocazionale și funebre»*, care va conține 30 predice pentru diferite cazuri de moarte, 12 predice pentru cununii, 3 predice pentru sfinții de biserici, 5 predice pentru introducerea în parohii, o predică pentru începutul an școlar, o predică pentru ajutorarea bisericii. În total 52 predice, cari vor rezulta circa 20-21 coale tipărite în 8° mare.

Prețul de abonament (pentru Austro-Ungaria 1 fl. 50 cr., ear' pentru România 4 franci — lei noi) are a se trimite la adresa tipografiei *»Aurora»* (A. Todoran) în Gherla cel mult până la 1 Decembrie.

A apărut:

A apărut în editura librăriei C. Sfetea, București, *G. Coșbuc — Povestea unei coroane de oșel*. 1 volum ilustrat costă lei 1.50.

FELURIMI.

Din viața veche studentească. Profesorul privat dela universitatea din Budapesta, Dr. *Békefi Rémig* a scos zilele trecute un op în editura Academiei maghiare, în care tractează și despre legile colegiului din Dobrișin din veacul trecut. Studenții locuiau în colegiu și duceau viață de casarmă. În sensul legilor decretate în 1704, în colegiu nu era permis să intre femei, ear' dacă din partea rectorului se dădea câte unia voce să intre și să vadă cum e pe acolo, aceea trebuia să fie femeie ori foarte de cinste, ori foarte bătrână. Nu era permis studenților să injure, ear' cei cari se greșiau se sileoboadă câte o înjurătură — cum e obiceiul unguresc — erau puși la post cu apă și pâne uscată. Pe vremurile acelea studenții se îndelneticeau și cu furtul. De aceea un ș. din lege interzicea studenților furtul de poame, zarzavaturi, pepeni și ceapă de prin grădinile cetățenilor. Nu era iertat studenților nici jocul de cărți, dar' nici

dansul, nici cântarea din lăută, ceteră și harfă. Îndeosebi dansul era delict grav, pentru care delinquentul era momentan dat afară din școală. Erau între studenți câțiva desemnatori buni, cari însă în loc de a desemna ilustrațiuni de joc ori peisajuri, desemnau cărți de joc, parte pentru trebuințele lor, parte spre a le vinde civilor. Senatul colegiului a aflat despre acest lucru, și de atunci nu mai era permis în colegiu nici desemnul. Mai pretindeau dela studenți încă un lucru greu de împlinit; anume *s'e nu se îmbete și se nu belescă nedul». Nu era permis nici a scuipa pe jos. Când termina câte unul cursurile și era pe cale de a părăsi institutul, i-se da din partea rectorului voce să-și ospeteze colegii, dar' în colegiu și cu vin procurat numai din cărcima orașenească. Cei cari nu se supuneau restricțiunii, erau pedepsiți. Că pedeapsă erau în us: amendă în bani, carcer, baterea cu vergi și în fine eliminarea.*

MAI NOU.

Din Bucovina.

Nrul 315 al *»Patriei»* a fost earăși confiscat. A 30-oară!

Contra preoților, cari au salutată prin telegrame, e vorba să se pornească cercetare. Va să zică: o nouă serie de prigoniri.

Vineria trecută a fost o furtunoasă ședință la consistorul român din Cernăuți. Mai mulți consilieri au cerut ca consistorul să iee măsură contra discursului ofensător pentru cler al baronului Borguignon. Metropolitul a interzis a să pune la desbatere acest punct, ceea-ce a provocat o mare iritație.

Ultime știri.

Paris, 11 Sept. n. Dreyfus a dat o cerere de grațiere. Cam 100 persoane distinse au trimis o adresă, prin care-l asigură că vor susține cauza lui. În *Belfort* au spart ferestrele la casa fratelui lui Dreyfus.

Rennes, 11 Sept. n. Dreyfus a dat recurs de nulitate. Actele au fost trimise de urgență curții de revisuire la Paris. Dacă se admit motivele de nulitate, se face o nouă pertractare. Dacă nu, sentința se ridică la valoare de drept.

Budapesta, 11 Sept. n. Ieri o ceată de Jidani indignați au încercat de nou să însceneze o demonstrație înaintea consulatului francez. Au fost împărăștiați înainte de a ajunge acolo. În cercurile comerciale jidovești s'a pornit mișcare de a nu participa la expozițiunea din Paris.

POSTA REDACȚIUNEI.

Dela sat. Foarte bine! Așa ar trebui să se declare toți frunțașii dela sate, și încât se poate pe față, cu iscăltura numelui seu. De ce se nu o poată face omul independent și cinstit? — Se va publica.

Sosiți în Sibiu.

La 11 Septembrie n. 1899.

Hotel »Impăratul Romanilor»: Felföldy, primar din Murș-Ludoș; Gerendy din N.-Cernye, Tiboldy, baron Bornemisza, din Murș-Ludoș proprietari; Török, medic veterinar din Cluj; Zambler din Homorod, Jarka din Viena, locotenent; Struhl, neguțetor de lemne din Gyergyó-Tölgyes; Negruțiu, neguțetor de cai din Gherla; Kaisercu soția, conduc. de vâpsitorie din Sighișoara; Baum, inginer din București; Schön ebene din Iamburg, Szilárd, Fischhoff din Budapesta, Perșian cu fiica din Odoheul-săcuesc, comercianți.

Hotel »Neuriner»: Popescu din Craieva, Catarina Szentpétery din Dicio-Szt.-Márton, privatieri; Vlădescu cu soția, privatier, Dr. Duma, avocat, din Craiova; Dăleanu, oficial din Slătina; Hentke cu soția, Vas, din Arpașul-inferior, Rathaus, Weinberger, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meltzer»: Nicolescu din Făgăraș, Farkas, Kovács, din Péterdó, comercianți; Ienciu, notar din Fofeldea.

Hotel »Habermann»: Kukaviczka, Ekaviczka, H. Ekaviczka K., din Foca, îmămulari; Lutz, comisar financiar din Cohalm; Gizela Manz din Gherla, Panizeli din Nădăștia.

Med. univ.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,
medic român.

[231] 15-15 **KARLSBAD,**
ALTE WISE, „GOLDNE KRONE“.

Cele mai bune copii le dă cerneala-copir neagră-violetă a lui Bayer. Cea mai bună cerneală de scris e cerneala-Japan a lui Bayer.

Unde nu se capătă o liferează direct fabrica chimică a lui Eduard Beyer în Teplitz.

[178] 48-50

Bibliografie.

A apărut:

Geografie pentru școale civile și superioare de fete, pe baza planului de învățământ din 1887, de **Alexandru Márki**; după edițiunea V., tradusă în românește de **I. Popovici**, profesor la școala civ. de fete a „Astei”. Sibiu, tipografia arhidieceșană, 1899. Prețul legat 2 coroane 60 fileri. Aceasta e până acum prima carte românească pentru școale civile, dar ea poate fi întrebuințată cu folos și în gimnasiul inferior și preparandii. Traducerea e făcută cu multă îngrijire și într-o limbă românească bună. Se poate procura dela librăria arhidieceșană în Sibiu.

Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern, disertațiune de **Alexandru Pop**, inv. în Oena-Dejului. Broșură de 54 pagine 8° mare, premiată de Reuniunea învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei, în adunarea generală ținută în C-Mănăștur la 20 și 21 Iunie a. c. Prețul 20 cr.

Istoria agriculturii, de **I. Loser**. traducțiune autorizată, de „Un prieten al plugarilor”. Retipărire din „Tel. Rom.” Sibiu, tiparul tipografiei arhidieceșane.

Bunacuvință, de **I. Bernard Krier**, traducere liberă de Animpodist Daschivici, Suceava, red. și editura societății „Școala română”. Prețul 30 cr. (Figurază ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de **Greg. Pletos**, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adaus: bucăți de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Prețul 80 cr.

A apărut în tipografia noastră cartea „**Principiile politice**” (după **Dr. Fr. de Holtzendorff**) de **Teodor V. Păcățian**. Formatul 8° mare, cuprinde 290 pagini, tiparul curat și ceteț. Prețul 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politice:

- Politica e — știință. — *Politica e artă.* — *Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic.* — *Raportul dreptului pozitiv cu politica.* — *Conflictele între manuirea dreptului și a politicii practice.* — *Raportul între morală și politică.* — *Scopurile ideale de stat.* — *Scopurile reale de stat.* — *Scopul de putere națională al statelor.* — *Scopul de drept individual în stat.* — *Scopul social-cultural al statului.* — *Armonia scopurilor de stat.*

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatură științifică, în special însă celor-ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

„**Naționalitatea**”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de **Max Nordau** despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care „Rosmarin” ai nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s’a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână sefirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” cănn a retipărit articolii din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografia” societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nițescu	fl. —75
La tine copilă dragă. Romanță de Dorianu	—50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	—50
La blondine. Polca mazarca pentru piano de Sigismund Paulmann	—50
Turda. Marș patriotic de Paulmann	—50
Hora reginei. De Sig. Paulmann	—25
Sërba păpușelor. De Sig. Paulmann	—25
Marș turcesc. De Sig. Paulmann	—25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa	—50
Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo	—1—
Sërba oficerilor. De C. Dimitrescu	—50
La fille du Marin Vals de Ivanovici	—1—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps	—75
Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	—1—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Stăguratatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi	—25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker	—1—
Sërba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	—50
Sërba mirilor. De Const. Dimitrescu	—50
Iubileul. Marș de Gh. Fontino	—75
Surorile. Hora de Gh. Fontino	—50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	—50
Zéphir. Polca mazarca de G. Ionescu	—75
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschil. L’Amiță, vals	—50
Al plâns și tu v’odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	—1—
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—50
Pictorilor! De E. I. Alexandrescu	—50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—75
L’Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—40
De Brăila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—50
Sërba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan	—50
Souvenir de Zürich. Polca mazarca de Anton Kneisel	—50
Gas de quart original. De Mayer Lutz	—50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear’ pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 11 Septembrie n. 1899.			
Hârtie-monetă română	Cump.	9.36	vënd. 9.42
Lire turcești			
Imperiali (15 R’ aur)		18.95	19.05
Ruble rusești 100 à		126.75	127.50
Galbeni		5.64	5.70
Napoleon-d’ori		9.51	9.56
100 Marce germane		58.57	59.—
Livre sterling		11.94	12.04

Bursa de Budapesta.

Din 9 Septembrie n. 1899.	
Renta de aur ung. 4%	118.—
„ „ 4%	95.80
„ „ val. cor. 6%	120.25
Împrumutul căilor ferate ung.	100.50
Bonuri rurale ung.	93.50
„ „ croate-slavone	99.75
Obligațiunile desp. regalilor	162.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	149.—
Renta de hârtie austriacă	100.—
„ de argint austriacă	100.—
„ de aur austriacă	118.—
Losuri austriace din 1860	137.—
Acțiunile băncii austro-ungare	904.—
„ de credit ung.	889.90
„ de credit austr.	877.30
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d’ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livre sterlingi	120.60

Bursa de Viena.

Din 9 Septembrie n. 1899.	
Renta de aur 4%	117.70
Renta ung. v. c. 4%	95.45
Împrumutul căilor ferate ung.	119.25
Bonuri rurale ung.	93.75
„ „ croate-slavone	96.25
Renta de hârtie austriacă	100.10
„ „ argint austriacă	100.05
„ „ aur austriacă	118.—
Losuri austriace din 1860	137.30
Acțiunile băncii austro-ungare	905.50
„ de credit ung.	887.—
„ de credit austr.	861.—

Bursa de București.

Din 27 August v.			
5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	83 1/2	
5 „ am. 1881 99 1/4	5 „ urb. Buc. 92 1/4		95 45
5 „ „ 1892 99 1/4	5 „ Iași 86 1/4		
5 „ „ 1893 99 1/4	Banca Națion.	2680	
5 „ „ 1894 88	„ Agricolă	388	
4 „ „ 1889 89 1/2	„ României		
5 „ „ 90.94 90	„ de scont	392	
4 „ „ 1896 91	Dac. Rom.	480	
4 „ „ 1898 91	Națională	450	
Convertite rurale.	Patria		
5% Obl. c. B. 1883	„ Construcții	75	
4 1/2 „ „ 1890	„ Basalt artificial		
5% „ „ 1895	„ Tramv. nou		
5 „ Fonc. rur. 96 1/4	Baia centrală	125	

Pentru redacția și editura responsabil: Andreiu Balteaș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr. Pentru cuvintele tipărite gras 2 cr. Taxa de inserțiune se poate trimite și la biroul poștal. Pentru anunțurile cu adresă sau post-restante se plătește timbru 30 cr.

MICA PUBLICITATE

Răspunsuri și deslușiri la aceste mici anunțuri dă gratuit administrația ziarului — cu graful viu sau în scris, dacă se alătură un timbru ori o cartă de corespondență.

Pentru știri mărunte, întrebări, corespondență, informațiuni, auunțuri, reclame etc.

Viorică!

Nespus de mult m’a înveselit gratulația Ta. Vezi acum nu mai sînt „copii”. Regret mult că deocamdată numai pe calea asta îți pot scrie. — Carta ilustrată a fost balsam pe ranele inimii mele. Numai — se-mi ierți vorba — și cartă-receta ta a fost ca toate rețetele — cam încălțită. N’am înțeles ce ai vrut se-mi zici cu:

„Bate vîntule cât poți
Dorul din lume se-l scoți.
— Scrie-mi sub »Viorel«
la administrație.” (32)

Doză fetițe ori doi copii
din casă bună se primesc
pentru întreținere în o aleasă
familie românească. La cine?
Spune administrația. (25)^b

Un cal.

Tînăr, frumos, foarte sprinten și cu mers isteț se vinde din mână liberă cu preț convenabil.

Informații dă administrația ziarului. (30)

„Nu știu”

pentru-ce nu te-ai ținut de vorbă?! Când vom mai ave o ocazie atât de bună ca se ne întâlnim? Acum cel puțin scrie-mi adresa ta — ca se-ți pot scrie. Gogu. (33)

O sută de mii cărămizi, bune, late, groase, bine arse, de vânzare într-o comună lângă Alba-Iulia. Prețul 14 fl. mia loco. Se poate duce și la Alba-Iulia. (14)

Haine vechi,

se vînd cu prețuri moderate: Unde? Spune administrația ziarului. (16)

Cautsă închiriez cuartir.

Pentru 1 Octombrie n. pe timp mai îndelungat. Cuartirul se aibă o cameră spațioasă și luminoasă și o culină. Prefer stradele liniștite. Oferte rog la administrația ziarului sub »Modest«. (19)^b

Anunț de căsătorie.

Funcționar de stat, de 27 ani, exterior plăcut, caracter firm fără patimi, fără defecte, trușești sau sufletești. Salar anual de present 1100 fl., care cu timpul se urcă, drept de pensiu și avere proprie de 3000 fl., voește a se că-

sători cu o d-șoară, română de 18—26 ani, crescută casnic, nepretensivă și economică bună. Zestre binevenită — dar nu e neapărat de lipsă. Fotografii, epistolele eventual se retrimite reciproc.

Discrețiune severă, garantată și cerută. Epistolele închise sub Intențiuni serioase la administrația ziarului. (29)

O bicicletă.

Elegantă, ușoară, puțin folosită, cel mai nou sistem se vinde cu preț moderat. A se adresa la administrație. (31)

Vin bun,

garantat curat, de 3 ani, galben, se vinde cu prețul de 3 fl. vadra (10 litre) dela gară. Se poate căpeta în buți de 50—60 vedre. (2)

Se caută

un institutor cu diplomă

pentru [268] 5—5

școala catolică cu 4 clase din Sinaia (România).

Se cere știința limbei române, asemenea și a limbei germane, pentru cl. I și cl. II.

Pentru informațiuni a se adresa la Direcțiunea școlii catolice. Sinaia, Bulevardul Ghica nr. 11.

Câteva acțiuni

de ale institutului de credit și economii „Albina” și de ale societății comerciale „Concordia” din Sibiu, se află depuse pentru vânzare la [248] 3—3

Dr. O. Russu

în Sibiu, și se pot imediat și transcrie.

Se caută

un învățăcel

din casă bună în prăvălia de coloniale și ferărie a subscrisului. Reflectanții cari vor ave 2 clase gimnasiale sau reale sînt preferiți.

Buda Béla, comerciant, Hunedocara (Vajda-Hunyad).

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comanda se pot face la

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuța,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire”, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan”, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan”, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 ari. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
- „Din goana vieții”, ediția III. (1895) . . . . . fl. 1.75.
- „Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 ari), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse”, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare”, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.